

Eén whisky voor goed te pas en één voor heilig

Iedere zichzelf respecterende businessclub, herensociëteit, voetbalvereniging of damclub organiseert periodiek opgeleukte ledenbijeenkomsten met gastsprekers die grossieren in oneliners over ondernemerssucces, sportwedstrijden, wijnproeverijen of whiskyseances nosing en tasting. Wie twee keer dezelfde artiest hoort, weet vaak wat er komt. Alzo niet bij whiskyentertainer Henri Goossen (39) uit Harbrinkhoek. Beluister hem drie keer en je krijgt drie keer een nieuw verhaal.

Goossen is een vlotspreker van den bloede die je ook zo kunt zien als autoverkoper in het bovensegment, theatermaker, veilingmeester, radiopresentator of begeistert docent. Overigens, om den brode doceert hij Duits aan het Stedelijk Lyceum in Enschede. In zijn vrije tijd doorreist hij per Schotse bestelwagen Nederland en de grensstreken met een karvracht whisky, om aan te neuzen en te nippen.

Goossens carrière startte als bartender bij café 'Kaampkuper'. Daarna belandde hij bij een Deldense horecaonderneming die een Schotse bistro wilde uitproberen. Min of meer toevallig begon daar de liefde voor alles wat met whisky te maken heeft. "Ik kreeg daar de beschikking over zo'n 65 soorten whisky. En dan te bedenken dat ik alleen nog maar van Johnny Walker had gehoord. Ik was wel barman, maar in de horeca is wijn de handel; whisky doen ze er zo'n beetje bij. We maakten een arrangementje met twaalf soorten, want 65 is veel te veel, daar kom je op een avond nooit aan toe. Wat eten erbij en ik vertelde een verhaal. Een poosje later belde Zandwijk uit Vriezenveen en die vroegen niet naar de whisky, maar of ik mijn verhaál bij hen wilde houden. Moet je nagaan, daar had ik niet eens aan gedacht."

Het geheim van de smid is de professionele aanpak. Goossens omlijstende uiteenzetting ademt authenticiteit door de veelheid aan wetenswaardige feiten die hij afstemt op het publiek van dat moment. "U vraagt wij draaien, wie betaalt bepaalt, maar het gaat niet alleen om de whisky. Ik kom ook niet met een laptop en gelikte plaatjes van golvende graanvelden. Ik kom zélf en vertel mijn eigen verhaal. Dat zeg ik er gewoon bij, zo eerlijk ben ik ook wel weer. Ik pas mijn verhaal aan het publiek aan. Vanavond zit ik bij een beleggingsclub in Staphorst en dan houd ik een ander verhaal dan bij de businessclub in Wierden. Onlangs was ik in Mariaparochie met een whiskyproeverij, nou ja, het publiek is daar grotendeels rooms-katholiek. De grap dat je van gereformeerden en motregen het meeste nat wordt doet het daar goed, maar dat moet je natuurlijk niet doen in Staphorst. In mijn verhaal is whisky de rode draad maar de feiten, anekdotes en moppen stem ik af op het publiek. Ik tast dat af, zoek grenzen op en binnen tien minuten weet ik welke kant het op moet. Ja, ik koketteer met al die feiten. En het is dan misschien niet 'the undisputed truth' maar wel 'the truth'. Ik verdiep me daar ook grondig in, want als je pretendeert dat je er verstand van hebt, moet je zorgen dat ze je niet te grazen nemen. Zit er een wat ouder sigaarrokend gezelschap voor me, dan duik ik in de historie. Drambuie is dan

een leuke aanleiding. Dat is een likeurdrank op whiskybasis en die wordt al sinds 1746 gemaakt op het eiland Skye. Dat is de tijd waarin voor het laatst slag is geleverd op het Britse eiland. Daar laat ik dan altijd het hooliganisme ontstaan, zo lang niet gevochten, dus die mensen vervelen zich te pletter en dan krijg je dat. Bonifatius is vermoord in 754, wie weet dat nog? Als ik bij het publiek feitenkennis vermoed, test ik dat uit. Dan begin ik over de oorlog, dat doet het altijd goed. Dan breng ik Winston Churchill ter sprake, de grote leidsman die er naderhand niet meer aan te pas kwam. Als vanuit het publiek geroepen wordt dat Attlee aan de onderhandelingstafel zat met de groten der aarde, dan weet ik genoeg. Zit ik bij de Herensociëteit in Almelo, dan kijk ik hoe Menno Knip en mijn tandarts reageren en op basis daarvan bouw ik in mijn verhaal een ander informatieblokje dan bij de voetbalclub. Daar tart ik ze met feitenkennis over EK of WK, spelersnamen en hoeveel doelpunten ze maakten. Maar alle feiten kloppen. Dat is mijn uitdaging. Ik móét ook alles weten. Laatst waren we met de leerlingen op zeilkamp in Ameland en toen hadden we het 's avonds over de Drie van Breda: Fischer, Aus der Fünt en die derde kon ik maar niet opkomen. Dan bel ik wel even met huis: 'Elize, google jij me eens even die derde van Breda boven water.' Ik kan dan niet naar bed voordat ik weet dat het Kotälla was. En dat maakt mijn whiskyproeverijen totaal anders dan het standaard reclameverhaal van die laptopjongens. Bij mij gaat het om het verhaal, wat ruik je, wat próéf je? Echt voluit 'nosing' en 'tasting' met een goed verhaal en een bult gezelligheid, want bij mij wordt niets uitgespuugd", zegt hij knipogend.

Dik dertien jaar whisky'en heeft Goossens scherpte niet doen afnemen. "Het begint echt niet te vervelen. Het verhaal wordt steeds opgefrist. Ik heb een kast vol literatuur over alles van whisky, ik ga regelmatig naar Schotland, ik praat daar met mensen, ik bezoek de distilleerderijen en verdiep me in alles wat met whisky te maken heeft." Hij vertelt met smeug welluidende bas dat de whisky uit het uiterste noorden van Schotland anders smaakt dan die uit zuidelijker contreien. "Daar bovenin zit je nog hoger dan Oslo. Het lagedrukgebied in combinatie met de warme golfstroom doet het water voortdurend tegen de kust beuken en wat gebeurt er als dat zoute zeewater stroomt over die whiskyfusten die heel iets doorlatend zijn? Dan komt er iets van die vloeistof naar binnen en dat beïnvloedt de smaak! Hoe noemen we dat proces? Inderdaad: osmose! Havo 4, mijne heren. Hier, pak aan die fles, ruik de geur van jodium of spoorbielzen en proef de turf en rook. Vergelijk dat eens met deze lichtere soort. Dat is Glenmorangie Cellar 13: 'usquaebach', levenswater of aqua vite, hoe je het maar noemen wilt. Ja, dat kost een paar cent. In Mariaparochie wordt alleen maar bier gedronken, dus als je een besef van prijs wilt geven moet je dat uitdrukken in kratten bier. Deze fles kost acht kratten. Bij whisky gaat het niet om de hoeveelheid die je op kunt, je moet het ook leren drinken. Kenners vragen aan elkaar niet: 'Wat wil je drinken?' maar 'Hoe ver ben je?' Hoe ver ben je in je smaakontwikkeling. Whisky is een drank van emotie. Ben je 'goed te pas' dan drink je heel andere whisky dan wanneer je 'hellig' bent."

De ontwikkelingen bij Henri Goossen staan niet stil. Zo wordt hij regelmatig gevraagd als gespreksleider om avonden aan elkaar te praten. "Dat ligt mij wel, mensen het woord geven en vooral ook weer afnemen, zoals ik pas moest doen bij gedeputeerde Piet Jansen." Of hij straks de 'Radio Oost'-fakkelt op zaterdagmorgen overneemt van Harm Agteresch is een optie die hij open laat. "Zo'n radioprogramma zou ik wel aankunnen, ja, dat denk ik wel. Maar dan zou het wel een heel ander programma worden. Geen grote nadruk meer op die piratenmuziek, maar ik zou er een programma van maken met feiten en wetenswaardigheden uit Twente bijvoorbeeld.

Ik heb er ook wel eens over gedacht om mee te solliciteren naar het streektaalconsulentschap van TwentseWelle, maar daar heb ik van afgezien, ik ben er niet de persoon naar om te discussiëren over schrijfwijze 'oa' of 'ao'."

Goossen gaat de whiskypresentaties uitbreiden met reizen naar Schotland. "Bijvoorbeeld op coördinaten door Schotland rijden onder mijn leiding. Dan doen we allerlei plaatsen aan en dan sluiten we een rijdag af met een diner in een whiskystokerij of een andere stijlvolle locatie. Dan regel ik het diner en het drinken en ondertussen vertel ik het verhaal van de whisky's en van de locatie. Het liefst in het Twents, want daar heb ik wat mee. Maar het kan ook in het Duits, ik verzorg regelmatig whiskyproeverijen in de grensstreek en ik doe dat ook wel in het Engels, geen probleem. Maar met die Schotlandreizen van maandag tot en met vrijdag wil ik verder. Dat worden dan geen Oad-reisjes, maar daar wil ik een eigen herkenbaar stempel op drukken. As ze weet det Goossen metgeet, weet ze ook det 't mooi is. Ik zin nu op een reis met van die 'PC Hooftractoren' door Schotland."

Duits doceert hij parttime aan het Stedelijk Lyceum te Enschede. "Daarnaast studeerde ik ook Geschiedenis. Nee, ik stam niet uit een onderwijsfamilie. Ik ben docent geworden door het enthousiasme van mijn vroegere docenten. Daar waren er bij die de gave van het vertellen hadden, dat vond ik mooi en dat wilde ik ook. Duits heeft veel verwantschap met het plat, we zitten hier ook 'dichte teegn 'n poal an'. Wat dat betreft is Nederlands de eerste vreemde taal die je leert spreken. Ik denk ook heel praktisch over mijn vak. De Duitse taal is een communicatiemiddel. De VMBO-leerlingen aan wie ik les geef moet je niet lastig vallen met vervelende rijtjes, maar ik help ze over de drempel heen om het gewoon te gaan doen. Mijn leerlingen staan zaterdag op de markt in Enschede en verkopen daar fruit aan al die massa's Duitse mensen die daar komen. Dan zeg ik: 'Gewoon praten met die lui, daar leer je van. En of je nu zegt der Apfel of dem Apfel, daar smaakt die appel niks anders om.' Praat van je af, ze verstaan je echt wel ook al zit er soms een naamval verkeerd."

De Goossens zijn een geslacht met retorische talenten. "Ik hou ook van de kunst van het woord. Dat komt vooral van mijn moeders kant. Ik kom uit de Weitemanslanden. Een moerassig gebied dat door keihard werkende mensen in cultuur gebracht is. Daar bestaat de noaberschap nog. Het Lateraalkanaal vormde de scheiding met Almelo. Nee, ik moet eigenlijk niet zo veel van Almelo hebben."

Dat er veel kinderen uit de naburige Almelose wijk Markgraven naar school gaan in Mariaparochie ziet Goosen met ietwat lede ogen aan. "Almelo is nu eenmaal anders. Wij hebben de school hier opgebouwd en de sporthal. Dat is allemaal het resultaat van saamhorigheidsgevoel en betrokkenheid. Die kinderen komen hier naar toe en die ouders hebben nooit één cent bijgedragen aan de gemeenschap, de sporthal/kulturhus. Wethouder Sjoers van Almelo lacht zich rot."